

รศ. กัญญรัตน์
เวชศาสตร์*

สะพานเจริญศรัทธา

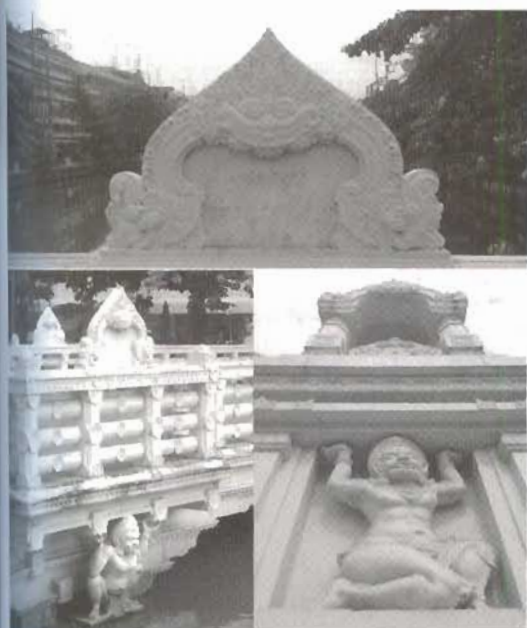
สะพานเป็นสิ่งก่อสร้างที่ช่วยอำนวยความสะดวกด้านการคมนาคมและสร้างความเจริญแก่บ้านเมือง แต่ในจังหวัดนครปฐมมีสะพานหนึ่งที่มีความหมายมากกว่าความเจริญทางด้านวัตถุเท่านั้น สะพานแห่งนี้เป็นที่รวมความหมายของความเจริญรุ่งเรืองทั้งทางด้านวัตถุ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนา และพระมหากษัตริย์คุณของพระมหากษัตริย์ที่ต่อพลกนิกร สะพานดังกล่าวคือ “สะพานเจริญศรัทธา”

สะพานเจริญศรัทธาเป็นสะพานที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นแทนสะพานไม้ เนื่องในวโรกาสฉลองพระชนมพรรษา พุทธศักราช ๒๔๖๑ ด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการสัญจรข้ามคลองเจ็ดกษัตริย์ฝักรถไฟมายังองค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม อันเป็นสาธารณประโยชน์แก่พลกนิกร ทั้งนี้ ในขณะที่เสด็จแปรพระราชฐานมาประทับ ณ พระราชวัง

* อาจารย์พิเศษประจำภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

สนามจันทร์ ในปีพุทธศักราช ๒๔๖๐ พระองค์ได้มีพระราชดำรัสให้พระยามหินทรदेชาวัตร (ใหญ่ ทยามานนท์) เมื่อครั้งยังเป็นพระยาศิริชัยบุรีนทร์ สมุหเทศาภิบาลมณฑลนครไชยศรีจัดสร้างสะพานนี้ขึ้น โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยายมราช (ปั้น สุขุม) เสนาบดีกระทรวงนครบาลจัดหาช่างที่ชำนาญ จากกรุงเทพพระมหานครมาช่วยในการก่อสร้างสะพานให้เกิดความถาวรมั่นคง ดังนั้นเจ้าพระยายมราช จึงจัดส่งนายช่างจากกรมสุขาภิบาลผู้ชำนาญการมาช่วยในการก่อสร้างสะพานดังกล่าว ส่วนการออกแบบ สะพานและลวดลายปูนปั้นพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์เป็นผู้ทรงออกแบบสร้างสะพานและออกแบบลวดลายปูนปั้น ประดับสะพาน ซึ่งสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ได้ออกแบบสร้างเป็นสะพานคอนกรีต และลวดลายที่ประดับสะพานนั้นทำลวดลายเป็นรูปยักษ์แบกตามแบบศิลปทวารวดีอันเป็นอารยธรรม โบราณที่ทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีสันนิษฐานว่าเมืองโบราณนครปฐมน่าจะเคยเป็นศูนย์กลาง ของอาณาจักรทวารวดีซึ่งเจริญอยู่ในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๑๒-๑๖

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนาม สะพานนี้ว่า “สะพานเจริญศรัทธา” และเสด็จ พระราชดำเนินทรงเปิดสะพานนี้ในวันที่ ๑๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๖๑ ทั้งนี้คำกราบบังคมทูล ของพระยามหินทรเดชาวัตร สมุหเทศาภิบาล มณฑลนครไชยศรีในพระราชพิธีเปิดสะพานได้ กล่าวถึงความเป็นมาของการสร้างสะพานและ รายละเอียดของสะพานไว้ดังปรากฏในภาคผนวก หลังจากพระราชพิธีเปิดสะพานแล้วได้เสด็จข้าม สะพานด้วยรถม้าไปยังองค์พระปฐมเจดีย์ อนึ่ง เนื่องจากการสร้างลวดลายรูปยักษ์แบก ดังกล่าวจึงทำให้ประชาชนทั่วไปเรียกชื่อสะพานนี้ ว่า “สะพานยักษ์”

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวในการโปรดเกล้าฯ ให้ สร้างสะพานนี้ขึ้น จึงทำให้สะพานเจริญศรัทธา จังหวัดนครปฐม เป็นสะพานคอนกรีตแห่งแรกที่สร้าง นอกเขตพระนคร นอกจากนี้ยังเป็นสะพานแห่งแรกที่มีได้ใช้วัสดุที่สั่งจากต่างประเทศ จึงเป็นสิ่งที่ชาวไทย ควรภูมิใจอย่างยิ่ง และการที่ลวดลายของสะพานมีความงดงามอันสะท้อนให้เห็นศิลปะวัฒนธรรม ทวารวดีซึ่งเป็นการออกแบบที่เข้ากับภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ในดินแดนนี้ รวมทั้งที่ตั้งของสะพาน ตรงกับองค์พระปฐมเจดีย์นั้นก็เป็นส่วนหนึ่งที่เสริมให้บริเวณดังกล่าวมีทัศนียภาพที่งดงามยิ่ง ด้วยความสำคัญทั้งปวงของสะพานเจริญศรัทธาจึงทำให้มีการนำภาพของสะพานเจริญศรัทธา มาเป็นองค์ประกอบหนึ่งของภาพในธนบัตรไทยอยู่หลายสมัย ได้แก่

สมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ รัฐบาลในสมัยนั้นได้มีการพิมพ์ธนบัตรหลายราคา โดยพิมพ์ทั้งหมด ๒ รุ่น รุ่นหนึ่งพิมพ์ข้อความด้านหน้าธนบัตรว่า "รัฐบาลสยาม" แต่ในรุ่นสอง พิมพ์ข้อความด้านหน้าธนบัตรว่า "รัฐบาลไทย" ซึ่งธนบัตรทั้งสองรุ่นในราคา ๕ บาท ด้านหน้าธนบัตรพิมพ์ พระบรมฉายาสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลเมื่อทรงพระเยาว์เป็นภาพประธาน โดยมีภาพปูชนียสถานที่สำคัญ คือ องค์พระปฐมเจดีย์และสะพานเจริญศรัทธาเป็นภาพประกอบ ธนบัตรฉบับนี้พิมพ์ที่บริษัท โทมัส เดอ ลา รู จำกัด และเริ่มออกใช้เมื่อพุทธศักราช ๒๔๔๑

ต่อมาในช่วงปลายสงครามโลกครั้งที่สองได้มีการพิมพ์ธนบัตรหลายราคาโดยโรงพิมพ์เอกชน ซึ่งธนบัตรราคา ๕ บาท ด้านหน้าธนบัตรพิมพ์พระบรมฉายาสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลเป็นภาพประธาน โดยมีภาพปูชนียสถานที่สำคัญ คือ องค์พระปฐมเจดีย์และสะพานเจริญศรัทธาเป็นภาพประกอบธนบัตรฉบับนี้เริ่มออกใช้เมื่อพุทธศักราช ๒๔๘๘

เมื่อสงครามยุติลงในเดือนสิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๘ ซึ่งตรงกับสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัฐบาลไทยจึงติดต่อให้รัฐบาลสหรัฐอเมริกาจัดพิมพ์ธนบัตรให้ชั่วคราว โดยโรงพิมพ์ธนบัตร กระทรวงการคลัง (Bureau of Engraving and Printing, Treasury Department) ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นผู้ทำแม่แบบแม่พิมพ์ธนบัตรและให้บริษัท ทิวดอร์ เพรส จำกัด (Tudor Press Inc.) เป็นผู้พิมพ์ มี ๕ ชนิดราคา ได้แก่ ๑ บาท ๕ บาท ๑๐ บาท ๒๐ บาท และ ๑๐๐ บาท โดยด้านหน้าของธนบัตรทุกราคาพิมพ์พระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลเป็นภาพประธาน ภาพพระปฐมเจดีย์และสะพานเจริญศรัทธาเป็นภาพประกอบของแต่ละชนิดราคา ธนบัตรรูปแบบดังกล่าวเริ่มออกใช้เมื่อพุทธศักราช ๒๔๘๙ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙

สมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัฐบาลได้พิมพ์ธนบัตร ๖ ชนิดราคา ได้แก่ ๕๐ สตางค์ ๑ บาท ๕ บาท ๑๐ บาท ๒๐ บาท และ ๑๐๐ บาท ด้านหน้าธนบัตรพิมพ์พระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเป็นภาพประธาน โดยมีภาพปูชนียสถานที่สำคัญ คือ องค์พระปฐมเจดีย์และสะพานเจริญศรัทธาเป็นภาพประกอบของธนบัตรทุกชนิดราคา ธนบัตรฉบับนี้พิมพ์ที่บริษัท ไทมัส เดอ ลา รู จำกัด และเริ่มออกใช้เมื่อพุทธศักราช ๒๔๙๑

ต่อมารัฐบาลได้พิมพ์ธนบัตรราคา ๕๐ บาท ๒ รุ่น รุ่นหนึ่งพิมพ์บนวัสดุพอลิเมอร์ เริ่มใช้เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๐ และรุ่นสองพิมพ์บนกระดาษ เริ่มใช้เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗ ซึ่งธนบัตรทั้ง ๒ รุ่นนี้มีภาพประธานด้านหลังเป็นพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ภาพลูกโลกตกกล้องโทรทรรศน์ และมีภาพปูชนียสถานที่สำคัญ คือ องค์พระปฐมเจดีย์และสะพานเจริญศรัทธาเป็นภาพประกอบของธนบัตร

สะพานเจริญศรัทธา ณ จังหวัดนครปฐม เป็นรูปธรรมที่สะท้อนให้เห็นนามธรรมคือน้ำพระราชหฤทัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวที่มีพระราชศรัทธาต่อพระพุทธศาสนาอย่างแนบแน่นแน่นแฟ้นในขณะเดียวกันก็สะท้อนให้เห็นถึงน้ำพระราชหฤทัยอันประเสริฐสูงงามที่ทรงคำนึงถึงประโยชน์สุขของพสกนิกรในการเอื้ออำนวยความสะดวก โดยเฉพาะผู้ที่มีความศรัทธาในการจะเดินทางไปสักการะพระปฐมเจดีย์

แม้สะพานเจริญศรัทธาจะผ่านกาลเวลามายาวนานถึง ๙๖ ปี แล้วก็ตาม แต่ความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวในการพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์สร้างสะพานแห่งนี้กลับมิได้ลดน้อยถอยลง ความซาบซึ้งในน้ำพระราชหฤทัยของพระองค์ยังคงแจ่มชัดดังสะพานเจริญศรัทธาที่ยังคงตั้งตระหง่าน อย่างถาวรมั่นคง และอำนวยประโยชน์ให้ทั้งชาวนครปฐมและผู้ที่ยลจรไปมาได้ใช้สะพานแห่งนี้ซึ่งนำทั้งความเจริญและความศรัทธามาสู่องค์พระปฐมเจดีย์สมดังพระราชประสงค์ของพระองค์

แหล่งอ้างอิง

กัญญรัตน์ เวชชศาสตร์. พระอัจฉริยภาพราชปราชญ์ สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า. บริษัทสันติภาพ
แพ็คพรีนท์ จำกัด : เชียงใหม่, ๒๕๕๔.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. ธนบัตรแบบต่างๆ. (ออนไลน์). สืบค้นได้จาก http://www.bot.or.th/Thai/Banknotes/HistoryANdSeriesOfBanknotes/Pages/All_Series_of_Banknotes.aspx

ศิลปากร, กรม. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระปฐมเจดีย์. อมรินทร์พริ้นติ้งพับลิชชิ่ง : กรุงเทพมหานคร, ๒๕๔๒.

ภาคผนวก

(คัดจากหนังสือพิมพ์ไทย ลงวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๑)

สะพานเจริญศรัทธา

คำกราบบังคมทูล

ขอเดชะ ฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท

ด้วยในการพระราชพิธีฉลองและเฉลิมพระชนมพรรษาในศกที่แล้วๆ มาได้ฝ่าละอองธุลีพระบาทก็ได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างสะพานพระราชทานให้เป็นการสดวกแก่การไปแห่งสาธารณชน เป็นการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลด้วยพระราชทรัพย์ประจำพระชนมวาร ทรงบำเพ็ญถาวรวัตถุทานส่งเสริมเพิ่มพระราชกฤดาธิการสมภารบารมี แต่เสด็จเลิกลังด้วยราชสมบัติเป็นลำดับมา อาศรัยด้วยกำลังพระกรุณาแลพระปรีชาญาณทรงสอดส่องสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์แก่เหล่าพสกนิกรทุกถ้วนหน้าในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลฉลองและเฉลิมพระชนมพรรษา พระพุทธศักราช ๒๔๖๑ นี้จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างสะพานขึ้นในจังหวัดนครปฐมนี้ทรงพระราชอุทิศพระราชทานให้เป็นสาธารณประโยชน์แก่ประชาชนทั่วไปด้วยพระราชทรัพย์ประจำพระชนมวาร แลมิใช่แต่ทรงบริจาคพระราชทรัพย์ส่วนเดียว ยังทรงสอดส่องถึงกิจการก่อสร้างสะพานนี้ด้วย ชื่อนี้ยังฝังอยู่ในใจของข้าพระพุทธเจ้าเนื่องมา คือเมื่อคราวเสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานประทับพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม เมื่อพระพุทธศักราช ๒๔๖๐ ได้มีพระราชดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ข้าพระพุทธเจ้าจัดสร้างสะพานนี้ แต่ทรงพระราชดำริห์ด้วยพระราชวิจารณ์อันแนชัดว่าในจังหวัดมณฑลนี้ไม่มีช่าง ที่ชำนาญการก่อสร้างถาวรวัตถุเช่นนี้ให้คงามถาวรมั่นคงได้ จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสสั่งให้เจ้าพระยายมราช เสนาบดีกระทรวงนครบาลจัดช่างที่ชำนาญออกมา แต่กรุงเทพพระมหานครช่วยข้าพระพุทธเจ้า เพื่อให้ทำเป็นสะพานอันถาวรอยู่ชั่วกาลนาน ท่านเจ้าพระยายมราชก็ได้ส่งนายช่างในกรมศุขาภิบาลผู้ชำนาญมาช่วยข้าพระพุทธเจ้าทำการก่อสร้างตามพระบรมราชประสงค์ แลท่านเจ้าพระยายมราชได้ช่วยตรวจตราการต่อมาด้วย

สะพานนี้หล่อด้วยเครื่องคอนกรีตติดเป็นแท่นเดียวกัน และเป็นสะพานแรกที่ไม่ต้องใช้สิ่งของที่สั่งมาจากต่างประเทศเลย แลได้ทำตามแบบอย่างที่ยืนกันสมัยนี้ โดยมีส่วนขนาดกว้างรวมในพนักกว้าง ๔ วา ๑ ศอก ยาว ๑๗ วา ๑ ศอก สูงจากระดับน้ำธรรม ๓ ศอก ๑ คืบ มีพนัก ๒ ข้าง มีซุ้มโคมไฟฟ้าข้างละ ๒ ซุ้ม เป็น ๔ ซุ้ม ประกอบด้วยลวดลาย แลภาพอันวิจิตรบรรจงแบบโบราณ สิ้นพระราชทรัพย์ ๔๙๙๓๗ บาท ๕๕ สตางค์ บัดนี้การสร้างสะพานก็เป็นอันสำเร็จดังพระราชประสงค์แล้ว แลได้รับพระราชทานนามว่า "สะพานเจริญศรัทธา"

การที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างสะพานขึ้น ณ ที่นี้ย่อมจะเป็นสาธารณประโยชน์เพียงไร เหลือวิสัยของข้าพระพุทธเจ้าจะหาถ้อยคำมากราบบังคมทูลพระกรุณาให้สิ้นสุดได้ แต่ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสทูลนิยยกขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณาตามความจริงใจของข้าพระพุทธเจ้าพร้อมด้วยเหล่าพสกนิกรที่ทราบเหตุผลในมณฑลนครไชยศรีแต่โดย ย่อว่า ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาททรงหวังตั้งพระราชหฤทัยแต่ที่จะทรงบำรุงไพร่ฟ้าประชาชน สมณพราหมณ์ชี ทั้งในแลนอกพระนครให้มีทางสัญจรไปมาได้สะดวกสบาย สะพานนี้เป็นที่หมายว่า

ไม่เฉพาะแต่จะให้มืออยู่แต่ในกรุงเทพฯ ถึงจังหวัดมณฑลใดๆ ถ้ามีพระราชวโรกาสเมื่อไร ก็ทรงพระกรุณาให้ความสุขสบายทั่วๆ กัน สพานนั้นนับว่าเป็นสพานอันสำคัญที่แรกเกิดขึ้นในจังหวัดนอกระนคร ทั้งเป็นสพานที่ถาวรวิจิตรกว่าสะพานที่มีแล้วในที่อื่น จึงเป็นที่นิยมชมชื่นในพระบารมีเป็นล้นพ้น

และสพานนี้ไม่ใช่แต่จะเป็นทางสัญจรไปตามธรรมดา ย่อมเป็นที่ไปมาของพุทธศาสนิกชนผู้ข้ามไปพระปฐมเจดีย์อันเป็นปูชนียวัตถุสำคัญของบ้านเมืองด้วย แท้จริงพระปฐมเจดีย์นี้ถึงเป็นโบราณสถาน แต่ถาวรมั่นคงดำรงรุ่งเรืองมาจนถึงบัดนี้ได้ ก็ด้วยพระบาทสมเด็จพระรามาธิบดี สมเด็จพระอัยกาธิราช แลสมเด็จพระบรมราชชนกนาถ กับได้ฝ่าล่องธูลีพระบาทได้ทรงปฏิสังขรณ์เป็นลำดับมา เมื่อโปรดเกล้าฯ ให้สร้างสะพานอันต่อเนื่องกับบริเวณพระปฐมเจดีย์ให้เป็นทางขึ้นไปสู่สักการบูชาโดยสะดวกสบาย ก็เป็นอันได้ขยายความรุ่งเรืองแห่งพระปฐมเจดีย์ให้ทวียิ่งขึ้นนับเนื่องในการปฏิสังขรณ์อันเป็นพระราชกิจกรณียอีกส่วนหนึ่ง จึงเป็นที่ยินดีอยู่ทั่วหน้าว่า ได้ฝ่าล่องธูลีพระบาทไม่ใช่แต่จะทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจดุจพระรามาตราชระหารัดประหารเหล่าศัตรูหมู่ที่ถืออานาจรธรรม ทรงนำธงไชยเฉลิมชาติไปประกาศให้ปรากฏอยู่แล้วนั้น ยังทรงไว้ซึ่งพระคุณสมบัติพิเศษในทางธรรม เป็นเอกอรรคบรมพุทธศาสนูปถัมภก ทรงชักนำให้อเนกชนนิกรมาสโมสรกระทำสักการบูชาซึ่งเจดีย์สถาน เพิ่มพูนพระราชสมภารอยู่เป็นนิตย์ พระราชจริยนาถิกนี้ย่อมจะเป็นที่เชิดชู เกียรติยศปรากฏอยู่ชั่วกาลปาวสานว่าได้ฝ่าล่องธูลีพระบาทเป็นพระมหา กษัตริย์ราชผู้ทรงไว้ซึ่งพระอาณาจักร แลพระธรรมจักรทั้ง ๒ ประการ

ในวาระนี้เป็นพระราชฤกษ์มหามงคลสมัย ที่ได้ฝ่าล่องธูลีพระบาททรงพระราชอุสาหะเสด็จพระราชดำเนินมา ณ ที่นี้ อันเป็นที่ยินดีของข้าทูลล่องธูลีพระบาทประชาราษฎร์ทั่วหน้ากัน ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานอัญเชิญเสด็จได้ฝ่าล่องธูลีพระบาททรงรับซึ่งรูปธรรมจักร อันข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานน้อมเกล้าถวายสำหรับทรงพระแท่นอันผูกขวางสพานนี้ไว้ให้ชาวตอก แลทรงเปิดผ้าคลุมนามสะพานแล้วและเสด็จพระราชดำเนินข้ามสะพานนี้ไปเป็นปฐมฤกษ์ สาธารณชนจะได้รับพระมหากรุณาอาศรัยใช้สพานหน้าให้เป็นประโยชน์สืบไป

สพานนี้เป็นที่ตักเตือนใจของผู้ที่ได้อาศรัยไปมา ให้ระฤกถึงพระเดชพระคุณพระกรุณาบารมีอยู่ไม่ร่วง ข้ำพระพุทธเจ้าแลเหล่านิกชนทั้งหลายผู้ที่ได้สัญจรไปมา ณ สพานนี้มีความโสมนัสเปรมปรีดิ์ ขอพระราชทานตั้งสัตยาธิฐานถวายพระพรไชยมงคล ขอให้ได้ฝ่าล่องธูลีพระบาทสมเด็จพระดำรงค้พระชนมายุยืนนานในศิริราชสมบัติสรวพ สุขสวัสดิ์ที่พัฒน์ผลดประสิทธิ์เสริมเพิ่มพระบารมีอย่าร่วง และด้วยอำนาจพระธรรมจักรอันประกอบด้วยพระจุตรวิสัยสังเขปทรงมีปัจจัยการเป็นกำ พระโพธิปักขิยธรรมเป็นอุดม คุ้มกันพัตน์สรรพพิบัติทั้งหลายให้นิวาสขาดสูญอย่าให้มากล้ำกลายพ้องพานเบื้องพระบาทยุคกับทั้งพระราชฤคถาวรวัตถุทานนี้ อันเป็นที่ข้ามไปสู่ความประสงค้ของอนกนิกชนได้โดยสะดวกตายฉันใด ให้พระราชเดช พระราชอำนาจพระราชฤทธิ์ พระราชปริชาสามารถอาจข้ามพ้นอุปัทวันตรายทั้งปวงลุล่วงสมดังพระราชประสงค์ จ้านงหมายฉันนั้น จงทุกประการ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

ขอเดชะ

วันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๑

